

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Koruhely Péter ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, dr. Tóth Alice ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. január 11. napján meghozott, 26.P.25.707/2007/12. számú ítélete ellen az alperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra további 21.000 (huszonegyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A ... című napilap ...-én „...” címmel interjút közölt az alperessel, amelyben az alperes az újságíró kérdésére elmondta, hogy „utoljára 5-6 évvel azelőtt agyaltam ki egy vetélkedőt, de ahhoz például díszletet, szoftvert kellett volna gyártani. Azóta sajnos vagy szerencsére, ellopták az ötletemet. Most ez a legkedveltebb játék az interneten... Amikor a gyors és helyes válaszokért területeket foglalhatunk el az ellenféltől.”

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes azon valótlan állításával, hogy ellopta a később a „...” című internetes játékban alkalmazott ötletét, megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes jogsértés abbahagyására kötelezését és a további jogsértéstől eltiltását. Nem vagyoni kártérítés iránti igényt is előterjesztett, amelynek összegét 3 millió forintban jelölte meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta annak jogalapját és az igényelt nem vagyoni kártérítés összegszerűségét is. Hivatkozása szerint nyilatkozataiban a felperest név szerint soha nem említette és különösen nem olyan összefüggésben, hogy az ötletet a felperes tulajdonította volna el. Állította, hogy saját ötlete minden elemében és megoldásában megegyezik a felperesi játékkal, azt „...” néven prezentáció keretében angol nyelven a televízió társaság tulajdonosainak be is mutatták, és feltehetően ennek során kerülhetett ki az elgondolás.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét azzal, hogy azt a hamis látszatot keltette, hogy a felperes ellopta azt az ötletét, amelyet később a „...” című internetes játékban alkalmazott. Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte, hogy 15 napon belül saját költségén tegyen közzé nyilatkozatot a ... című napilapban és annak internetes megjelenésében, elismerve a jogsértés tényét a felperestől kérjen bocsánatot.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 700.000 forintot. A felperest az alperes részére 62.500 forint - áfát is magában is foglaló - perköltség 15 napon belüli megfizetésére kötelezte. A le nem rótt kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes 120.000 forintot, míg az alperes 60.000 forintot köteles az államnak külön felhívásra megfizetni. A felperes ezt meghaladó keresetét elutasította.

Az ítélet indokolásában ismertette a Ptk. 75. § (1) bekezdését és a 78. § (1) és (2) bekezdését.

A tanúk vallomását és az egyéb bizonyítékokat értékelve tényként állapította meg, hogy a felperes 1999-től foglalkozott a „...” címmel közismertté vált, eredetileg televíziós kvízműsornak szánt játék kidolgozásával, amely 2002-től az interneten ... címen érhető el. Az alperes úgyszintén játékot dolgozott ki, amelyet televíziós bemutatóra szánt, és amelynek prezentációja a ... Zrt-ben 2000-ben volt. Ezen játék alapelgondolása hasonlós volt a „...” nevű játékhoz, de eltérő kivitelű.

Az elsőfokú bíróság a per anyaga alapján azt állapította meg, hogy az ötlet mindkét peres félnél megfogalmazódott. Olyan jellegű bizonyíték nem merült fel, hogy az egyik vagy másik elgondolás a másik fél ötletéből származott volna, és arra sem volt adat, hogy az ötletet a felek egyikéhez köthető személy közvetítette volna a másik személy felé. Az elsőfokú bíróság figyelembe vette azt is, hogy az alperes a játék 2002. internetes megjelenését követően nem jelzett jogsértést a felperesnél, és annak ellenére, hogy számos cikk jelent meg a ... pozitív fogadtatásával kapcsolatban, a nyilvánosság előtt sem kifogásolta a játék megjelenését.

Vizsgálta azt is az elsőfokú bíróság, hogy az ötlet eltulajdonításáról szóló közlés kizárólag a felperesre vonatkoztatható-e, és úgy foglalt állást, hogy a játék beazonosíthatósága útján lehetségessé vált a felperes beazonosítása is.

Mindezekre tekintettel a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja szerint a jogsértést megállapította és a b) pont értelmében az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. A jogsértés abbahagyására kötelezést sürgősségének találta, mivel további jogsértő alperesi magatartás a későbbiekben nem volt megállapítható. Alkalmazta a Ptk. 84. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jogkövetkezményt és a jogsértő közléshez igazodva

rendelkezett az elégtétel adásáról. Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes valótlannul keltette azt a látszatot, hogy a felperes eltulajdonította a játékötletét, ez hátrányosan érintette a felperes megítélését, hitele üzlettársai előtt megromlott, mindezek alapján fennáll a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja, a 339. § (1) bekezdése és 355. § (1) bekezdése szerinti nem vagyoni kártérítés jogalapja is. A tanúk vallomása alapján azt állapította meg, hogy ...nek, a felperes üzlettársának a játék eredetének bizonytalanná válásakor el kellett adnia a befektetését, míg ... igazolta, hogy a felperesnek a cég eladásakor a magánvagyonával is garanciát kellett nyújtania. A köztudomáson túlmenő jelentősebb hátrányt azonban az elsőfokú bíróság nem tapasztalt, ezért a felperest ért nem vagyoni hátrány kiküszöbölésére 700.000 forint nem vagyoni kárt talált megállapíthatónak.

A pernyertesség-pervesztesség arányát a felperesre hátrányosabban, hozzávetőlegesen 1/3-2/3 arányra értékelte, és ennek megfelelően döntött a perköltség és a kereseti illeték viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

Fenntartotta azt az előadását, hogy a játékötlet tőle származik, míg a felperes kétséget kizáróan nem bizonyította, hogy 1999-től foglalkozott volna a játék kidolgozásával. Hiányolta, hogy az ítélet indokolása nem tért ki arra, hogy egy ötlet elsőbbségét nem a magánéletben előforduló említések, hanem annak nyilvános megjelenése jelenti. Kiemelte továbbá, hogy a két játékleírás megegyezése esetén alapos a gyanú azok összefüggésére, és ez csak erősödik, ha a másodikként nyilvánosságra került ötletet egy mosodai vállalkozás teszi közzé, ezen kívül létezik olyan harmadik személy is, aki a két ötletgazdával kapcsolatba hozható.

Kifogásolta, hogy az ítélet nem foglalkozott kellő súllyal ... tanú vallomásával és azt nem ütköztette a felperesi előadást alátámasztó barátok és családtagok vallomásával. A bíróság nem mérlegelte azt sem, hogy ... előadása szerint a felperes az ...nál és a ...-nél nem jelentkezett hasonló ötlettel, annak ellenére, hogy nevezett nem lett volna megkerülhető. Hangsúlyozta, hogy a 2000. szeptember 18-án lezajlott alperesi prezentációról 7 példány készült, következésképp a játékötletről a cégen belül elég sokan tudtak.

Az ítélet nem vette figyelembe ... és ... tanúk vallomását sem, akik mindenben alátámasztották az általa elmondottakat.

Változatlanul érvelt azzal is, hogy az „ellopták az ötletemet” kifejezés nem konkrét személyre irányult. A játék beazonosítására vonatkozó ítéleti megállapítás sem fogadható el, és - még ha a játék beazonosíthatóvá vált is -, az sem bizonyítja, hogy a lopás vádjá annak tulajdonosára vonatkozott volna.

Megítélése szerint a felperes hitelvesztésére tett megállapítások sem helytállóak, ... esetében annyi történt, hogy anyagilag beszállt egy gazdasági társaságba, majd onnan kilépve visszakapta a befektetését. Vitatta az okozati összefüggés meglétét is, e körben utalt az EBH2000. 302. számú elvi jogesetben foglaltakra.

Kifogásolta azt a megállapítást, hogy a felperesnek a cég eladásával nem vagyoni hátrányt kellett elviselnie, és kiemelte, hogy a cikk megjelenésekor a felperes már nem is volt tulajdonos.

A terhére megítélt nem vagyoni kártérítés összegszerűségét is támadta, összehasonlításként hivatkozott egy 2008-as másik ügyre, amelyben a jogerős ítélet 500.000 forint kártérítést állapított meg.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével teljes mértékben egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - helyes indokaira tekintettel, helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a következőkre mutat rá.

Az alperes a kijelentés tartalmát nem vitatta, továbbá az sem volt vitás, hogy - amennyiben valakire ráillik, hogy „ellopta” az ötletet - az más személyre vonatkozó sértő tényállításnak minősül, tehát valótlansága esetén a Ptk. 78. §-ában foglaltakba ütközik, azonban arra hivatkozott, hogy a közlésből a felperes személye nem volt felismerhető.

Az általános személyhez fűződő jog megsértése miatti perekben is alkalmazandó PK 13. számú állásfoglalás értelmében igényérvényesítésre az jogosult, akinek személyére a sérelmezett közlés - nevének megjelölésével vagy egyéb módon - utal, vagy akinek a személye a annak tartalmából felismerhető. A bírói gyakorlat szerint nem szükséges, hogy az érintett személy széles körben felismerhető legyen, perbeli legitimációjának megalapozásához elegendő, ha szűkebb körben - akár pár ember számára - beazonosítható.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy maga a játék - az interneten történő megjelenés és a fő játékszabályra utalás következtében - azonosítható volt és, hogy ennek folytán a felperes személye - azok számára, akik az ötletéről tudomást szereztek, illetőleg tudtak arról, hogy a ... játék a felpereshez köthető - felismerhető volt.

A Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy az ötlet, illetve a mű bejelentésének ténye önmagában nem igazolja, hogy az a bejelentőtől származik. A szerzői jogra vonatkozó jogszabályok szerint - amelyek az ötletre egyébként sem vonatkoztathatóak - csak megdönthető vélelem szól amellett, hogy a mű bejelentőjét kell szerzőnek tekinteni. Az adott esetben azonban a ... tanú által vezetett filofax-szal és átnézeti rajzzal (6/F/1 irat) igazolt volt, hogy a felperes ötletét 1999. szeptember 1-jén már papírra vetették. Ezzel szemben az nem volt tisztázható, hogy az alperes ötletének ki volt a gazdája, vagy annak kidolgozásában többen is közreműködtek-e, mert az alperes által hivatkozott ... tanú is magáénak vallotta azt (10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal 3. és 5.

bekezdései). A peres felek által előadottakra, valamint a perben felmerült egyéb adatokra tekintettel elfogadható volt az az elsőfokú ítéleti okfejtés, hogy a peres felek mindegyike önállóan dolgozta ki az ötletet, és annak „eltulajdonítás”-ára vonatkozó olyan peradat, amelyre a valóság körében tényállást lehetett volna alapítani, nem merült fel.

Ebből következően az alperes sérelmezett kijelentése valótlan állításként értelmezhető csak, amely felperesre nézve sértő tartalmat hordoz.

Mivel a jogsértés megállapítható volt, a felperes által kért egyéb objektív jogkövetkezmények alkalmazásának törvényi feltételei is fennálltak, ezért indokolt volt az alperes további jogsértéstől való eltiltásáról és az elégtételadásra való kötelezésről szóló rendelkezés.

A jogsértés szubjektív jogkövetkezményeként alkalmazandó nem vagyoni kártérítést illetően a Fővárosi Ítéltábla azt emeli ki, hogy a jelen esetben nem a társasági részesedés eladásával összefüggő, kimutatható vagyoni kárral kellett foglalkozni, hanem azzal a nem vagyoni kárral, amely az alperes jogsértő kijelentésével okozati összefüggésben a felperesi oldalon felmerült bizalomvesztés következtében állt elő.

A Fővárosi Ítéltábla is úgy ítélte meg, hogy az alperes jogsértő tartalmú nyilatkozata miatt a felperes magyarázkodásra, bizonygatásra kényszerült, olyan hátrányt szenvedett el, amely kompenzálására indokolt volt részére a nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló rendelkezés.

Az összecszerűség vonatkozásában a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság mérlegelésével. Az elsőfokú bíróság által megítélt 700.000 forint kártérítés az okozott hátránnyal arányban állónak tekinthető, és nem merült fel olyan körülmény, amely ezen összeg csökkentését alátámasztotta volna.

A Fővárosi Ítéltábla az eredménytelenül fellebbező alperest kötelezte a kifejtett ügyvédi munkával arányos perköltség megfizetésére [Pp. 239. §, 78. §(1) bekezdés], amelyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése szerint a 4/A. § alapján árával növelten állapított meg.

A fellebbezési illeték megfizetésére az alperest a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint kötelezte, annak figyelembevételével, hogy az alperes fellebbezésére 21.000 forint illetéket már lerótt.

Budapest, 2010. október 7.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.  
a tanács elnöke

. Fülöp Györgyi s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.  
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:  
tisztviselő